

Udskriftsdato: 1. januar 2026

CIR1H nr 9419 af 20/05/2019 (Gældende)

Cirkulære om vielse inden for folkekirken (Til biskopper og præster)

Ministerium: By-, Land- og Kirkeministeriet

Journalnummer: Kirkemin., j.nr. 2018-85

Cirkulære om vielse inden for folkekirken

(Til biskopper og præster)

Regler om vielse inden for folkekirken findes i lov om ægteskabs indgåelse og opløsning, jf. lovbe-
kendtgørelse nr. 87 af 29. januar 2019, som senest ændret ved § 4 i lov nr. 329 af 30. marts 2019,
Kirkeministeriets bekendtgørelse nr. 565 af 7. maj 2019 om vielse inden for folkekirken og Kirkeministe-
riets bekendtgørelse nr. 545 af 13. december 1969 om kirkelig vielse i udlandet.

Dette cirkulære supplerer bestemmelserne i ægteskabsloven og bekendtgørelserne.

Lysning

§ 1. Bestemmelser om lysning fremgår af § 1 og § 5, stk. 6, i bekendtgørelse om vielse inden for folkekirken.

Stk. 2. Ønskes lysning foretaget, er det op til parterne efter de derom gældende regler at bestemme, i hvilken kirke lysning skal foretages. En præst er dog ikke forpligtet til at foretage lysning, hvis præsten ikke har pligt til at foretage vielsen, jf. bekendtgørelsens § 1, stk. 5, § 2, stk. 5 og § 5, stk. 2.

§ 2. Lysning bør indeholde oplysning om parternes fulde navn, bopæl og fødselsdato samt om, at indsigelse mod ægteskabets indgåelse skal fremsættes over for prøvelsesmyndigheden, jf. nedenfor om vielse.

§ 3. Om lysning foretages anmærkning i personregisteret. Dato og sted for lysningen skrives i anmærkning under vielsen.

Stk. 2. Hvis parterne ønsker det, udfærdiger præsten en bekræftelse af lysningen. Af brevet skal det fremgå, hvor, hvornår og for hvem, der er lyst.

Grundlaget for vielse

§ 4. Vielse må normalt ikke foretages, forinden prøvelsesattesten, der skal være udstedt inden for de sidste fire måneder, er forelagt den for vielsen ansvarlige præst, jf. kapitel 2 i ægteskabsloven samt § 2 i bekendtgørelse om vielse inden for folkekirken.

Stk. 2. I visse tilfælde kan en attest fra en myndighed i et af de andre nordiske lande træde i stedet for prøvelsesattesten, jf. § 2, stk. 2, i bekendtgørelse om vielse inden for folkekirken.

§ 5. Foreligger der ikke prøvelsesattest, og er der på grund af en af parternes sygdom alvorlig fare for, at en udsættelse af vielsen vil medføre, at denne ikke kan finde sted, hvilket så vidt muligt skal godtgøres ved lægeerklæring, kan vielse foretages under iagttagelse af reglerne i § 2, stk. 3, i bekendtgørelse om vielse inden for folkekirken.

Stk. 2. Indberetningen til prøvelsesmyndigheden, jf. § 2, stk. 3, sidste pkt., i bekendtgørelse om vielse inden for folkekirken, bør indeholde oplysning om, hvorvidt og i hvilket omfang præsten har foretaget prøvelse af ægteskabsbetingelserne, jf. kapitel 1 i ægteskabsloven, herunder at parterne har afgivet skriftlig eller mundtlig erklæring om, at der ikke efter ægteskabslovens § 6, § 8 a og § 9 er noget til hinder for ægteskabet.

§ 6. Vielse må aldrig foretages, såfremt det er præsten bekendt, at ægteskabsbetingelserne ikke er opfyldt.

§ 7. Indsigelse mod indgåelse af ægteskab skal fremsættes over for den myndighed, som efter § 13, stk. 1 eller stk. 3, i ægteskabsloven er prøvelsesmyndighed.

Stk. 2. Fremsættes indsigelse mod indgåelse af et ægteskab for prøvelsesmyndigheden, efter at prøvelsesattest er udstedt, er det pålagt prøvelsesmyndigheden - såfremt indsigelsen ikke straks kan afvises -

omgående at give meddelelse om indsigelsen til den præst, der i følge det for prøvelsesmyndigheden oplyste skal foretage vielsen.

Stk. 3. Er det præsten bekendt, at der er fremsat indsigelse over for prøvelsesmyndigheden, må vielse ikke finde sted, før prøvelsesmyndigheden har afgjort, om indsigelsen er berettiget.

§ 8. Ønskes vielsen foretaget af en præst, til hvis menighed ingen af parterne hører, må de over for præsten godtgøre, at betingelserne for vielse inden for folkekirken er til stede.

Fremgangsmåden ved vielse

§ 9. Vielse foretages normalt i kirken. Dag og tid for vielsen skal så vidt muligt fastsættes efter parternes ønske.

§ 10. Har biskoppen i henhold til kgl. anordning nr. 198 af 18. juni 1953 givet tilladelse til gudstjenstlig brug af et lokale for et bestemt tidsrum, kan biskoppen samtidig give tilladelse til, at vielser kan foretages i lokalet gældende for samme tidsrum.

§ 11. En vielse kan dog foregå på sygelejet, hvis en af parterne på grund af livsfarlig sygdom anmoder om at blive viet på sit sygeleje, jf. § 5.

Stk. 2. Umiddelbart efter vielsen sender præsten en indberetning til biskoppen om den foretagne vielse. Indberetningen skal så vidt muligt være vedlagt lægeerklæring. Det skal af indberetningen til biskoppen fremgå, at der er sket indberetning om vielsen til prøvelsesmyndigheden, jf. § 5.

§ 12. Vielse kan endvidere foretages et andet egnet sted end i kirken, såfremt parterne og præsten er enige herom, jf. § 3, stk. 3, i bekendtgørelse om vielse inden for folkekirken. Det er en forudsætning, at brudeparret og præsten er enige. Det indebærer, at præsten ikke er forpligtet til at medvirke, og brudeparret har ikke noget retskrav på at blive viet uden for kirken. Hensynet til præstens og kirkebetjeningens arbejdsmiljø og sikkerhed skal inddrages, jf. gældende regler herom.

Stk. 2. Vielsen, jf. stk. 1, kan finde sted enten i et andet lokale end kirken eller på et nærmere angivet sted i det fri. Ved vielse i det fri bør medtænkes, hvordan der skal forholdes ved skiftende vejr. Præsten bør desuden på forhånd have gennemtænkt, hvorledes den praktiske gennemførelse af vielsen skal finde sted, herunder behov for evt. tilvejebringelse af et egnet alter med tilhørende indretning, siddemuligheder for brudepar og gæster, samt hvorvidt afviklingen af de musikalske led kan ske som en del af den liturgiske helhed m.v.

Stk. 3. Om et sted er egnet, beror på et konkret skøn i hvert enkelt tilfælde. Det er vigtigt, at vielsen kan foregå med den respekt omkring handlingen, som er nødvendig, og også uden at den offentlige orden forstyrres. Vielsen må således ikke forstyrres af det offentlige rum, og vielsen må ikke forstyrre det offentlige rum på en sådan måde, at offentligheden fx påtvinges at være vidne til en kirkelig vielse.

Stk. 4. Uanset lokalitet er forkyndelsen af evangeliet det centrale. Det betyder, at man skal kunne høre, hvad præsten siger, og at der er mulighed for at synge og bede.

Stk. 5. Der skal være ro og værdighed omkring handlingen, og præstens anvisninger herom skal efterkommes.

Stk. 6. Ved vielser, jf. stk. 1, er det brudeparrets ansvar på forhånd at indhente de fornødne godkendelser hos stedets ejer eller hos den pågældende myndighed samt at sørge for, at det nødvendige inventar, jf. stk. 2, er til stede. Det er ligeledes brudeparrets ansvar at retablere stedet i nødvendigt omfang, når vielsen har fundet sted.

Stk. 7. Et af de autoriserede vielsesritualer anvendes ved vielser uden for kirken, dog med den ændring, at antallet af salmer kan reduceres. Biskoppen kan tillade mindre afvigelser fra ritualerne for vielse (bryllup).

Stk. 8. Menighedsrådet stiller kirkebetjeningen til rådighed for vielse uden for kirken i følgende tilfælde:

- Et lokalt par eller et par med særlig tilknytning, som skal vies af (d)en lokal(e) præst, på en beliggenhed indenfor sognets grænser.
- Et udefra kommende par uden særlig tilknytning, som skal vies af (d)en lokal(e) præst, på en beliggenhed indenfor sognets grænser – dog under forudsætning af, at præsten ville have foretaget vielsen, hvis denne skulle foregå i kirken.
- Et lokalt par eller et par med særlig tilknytning, som skal vies af en udefra kommende præst, på en beliggenhed indenfor sognets grænser.

§ 13. Mindst to vidner skal overvære vielsen, uanset hvor vielsen finder sted. Parternes slægtninge kan være vidner.

Stk. 2. Hvis parterne udtrykkeligt fremsætter ønske derom, kan den medvirkende kirkebetjening – men ikke præsten – antages som vidner. I dette tilfælde skal det noteres i anmærkningsrubrikken, at den medvirkende kirkebetjening var vidner.

§ 14. Vielse skal som hovedregel foregå på dansk. Biskoppen kan tillade, at vielsen sker på et andet sprog, jf. § 17 i lov om bestyrelse og brug af folkekirkens kirker m.m.

§ 15. Vielsen registreres altid i det sogn, hvor vielsen foretages.

§ 16. Efter vielsen udleveres en vielsesattest til parterne.

§ 17. Dokumenter tilhørende parterne, som har været forelagt præsten i anledning af vielsen, tilbageleveres snarest muligt, jf. dog § 18.

§ 18. Oplysninger om prøvelsesattesten registreres i personregisteret.

Vielsesmyndigheden

§ 19. Sognepræster i folkekirken og valgmenighedspræster kan foretage vielser på eget ansvar. Præster, der kan foretage vielse på eget ansvar, kan bemyndige en i folkekirken præsteviet person til på deres ansvar at foretage en vielse. Det er en forudsætning, at den præsteviede person ikke er udtrådt af folkekirken eller er afskediget af grunde, der gør den pågældende uværdig til at beklæde et præsteembede, jf. § 4 i bekendtgørelse om vielse inden for folkekirken.

Stk. 2. Muligheden for at bemyndige en præsteviet person til at foretage vielsen kan også anvendes ved en vielse, der skal foregå uden for kirken.

Kirkelig velsignelse af ægteskab indgået ved borgerlig vielse

§ 20. Der henvises til bestemmelserne herom i § 5 i bekendtgørelse om vielse inden for folkekirken.

Vielse i udlandet

§ 21. Om adgang for danske præster til at foretage vielse i udlandet henvises til Kirkeministeriets bekendtgørelse nr. 545 af 13. december 1969 om kirkelig vielse i udlandet samt Kirkeministeriets cirkulære nr. 258 af 15. december 1969 om vielse inden for folkekirken, Kapitel IV. Vielse i udlandet.

Ikrafttræden

§ 22. Cirkulæret træder i kraft den 22. maj 2019.

Stk. 2. Kirkeministeriets cirkulære nr. 9409 af 8. maj 2019 ophæves.

Kirkeministeriet, den 20. maj 2019

MARJUN EGHOLM